

**Dīķu ierīkošanas un derīgo izrakteņu ieguves nekustamajā īpašumā "Lagūnas"
Mārupes novadā ietekmes uz vidi novērtējuma
Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas tiešsaistes sanāksmes**

Protokols

Vieta: Neklātienēs formā (attālināti) platformā "Zoom"

Laiks: 2022. gada 2. martā plkst. 17.30.

Darba kārtība:

1. Sanāksmes atklāšana, organizatoriskie jautājumi – Anita Lontone – Ieviņa (Mārupes novada pašvaldības Attīstības un plānošanas nodaļas vides speciāliste)
2. SIA "Vides eksperti – Ivars Pavasars, Elīna Bārdiņa
3. Videoprezentācija
4. Jautājumi, atbildes, diskusija

Sanāksmi vada: Mārupes novada pašvaldības Attīstības un plānošanas nodaļas vides speciāliste Anita Lontone – Ieviņa.

Tiešsaistes sanāksmē piedalījās 22 dalībnieki.

Sanāksmes atklāšana

Mārupes novada pašvaldības vides speciāliste **Anita Lontone – Ieviņa** klātesošajiem izklāsta informāciju par sanāksmes kārtību. Jautājumus tiešsaistes sanāksmes laikā var uzdot čātā (rakstiski) un mutiski ieslēdzot mikrofonā. Sniedz informāciju par iepriekš notikušo paredzētās darbības procesu.

Saistībā ar došanos uz pasākumu, kas veltīts Ukrainai, sanāksmes sākumā savus priekšlikumus izsaka **Mārtiņš Bojārs** (Mārupes novada Domes priekšsēdētāja vietnieks) un **Valdis Kārklīšs** (Mārupes novada Domes priekšsēdētāja vietnieks).

Mārtiņš Bojārs vērš uzmanību uz piebraukšanas iespējām zemes īpašumam "Lagūnas". Piebraukšana zemes īpašumam pa pašvaldības ceļu C-26 būs iespējama, kamēr netiks uzsākta Rail Baltica būvniecība un autoceļa A5 pārbūve. Sniedz priekšlikumu izbraukšanu no zemes īpašuma nodrošināt pie īpašuma "Lagūnas", kur robežojas Mārupes un Olaines novads – gar smilts/kūdras atradni "Gundegas" –, lai materiāla transportēšana mazāk traucētu Vētras ciema iedzīvotājiem. Ņemot vērā, ka Mārupē ir salīdzinoši vējains, izsaka šaubas par krautņu augstumu, kas ir 15 m, tādejādi radot smilšu mākoņus. Dīķsaimniecības izveidē atbalsta 2. alternatīvas izvēli (3 atsevišķi dīķi), kas būtu videi draudzīgi, pārskatāmi un varētu attīstīt rekreāciju. Uztrauc ietekme uz Neriņas ūdens līmeni. Atzīst, ka viss ir ļoti sīki pētīts.

Valdis Kārklīšs atbalsta **Mārtiņa Bojāra** viedokli, par dīķsaimniecības izveides 2. alternatīvas izvēli, kas mazāk ietekmētu arī apkārtējo teritoriju. Par piebraukšanas iespējām būtu jākonsultējas ar VAS "Latvijas valsts ceļi". Atbalsta **Mārtiņa Bojāra** viedokli par labi izstrādātu dokumentāciju.

Anita Lontone – Ieviņa dod vārdu ziņojuma izstrādātājiem SIA "Vides eksperti.

Ivars Pavasars (SIA "Vides eksperti") iepazīstina ar ziņojuma izstrādes veicējiem, kas piedalās tiešsaistes sanāsmē – **Elīna Bārdiņa** (SIA "Vides eksperti"), **Artūrs Veinbergs** (speciālists hidroloģijas, hidroģeoloģijas jomā (LLU pasniedzējs) ,**Līga Strazdiņa** (sertificēta sugu un biotopu eksperte). Darbības ierosinātāju pārstāv SIA "Sabiedrība Mārupe" valdes priekšsēdētājs **Māris Bušs**, kā arī **Modris Spuģis**.

Videoprezentācija (SIA "Vides eksperti")

Videoprezentācijā tiek izklāstīta informācija par IVN procedūru un tālāk sekojošiem posmiem, paredzētās darbības ierosinātāju, atrašanās vietu, paredzētās darbības mērķi un dīķu izveides alternatīvām, izmantotajām tehnoloģijām, transportēšanas maršrutiem, robežjošiem īpašumiem un citām tuvumā esošajām derīgo izrakteņu ieguves vietām.

Tālāk prezentācijā tika sniegta informācija par prognozētajām ietekmēm uz gaisu, trokšņu izplatību, ietekme uz dabas vērtībām un ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem, hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām. Tika sniegts divu alternatīvu izvērtējums ietekmes uz vidi kontekstā, kā arī sniegti secinājumi par paredzēto darbību.

Ikviens interesents tika aicināts sniegt ierosinājumus ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma papildināšanai, sūtot uz e-pastu birojs@videseksperti.lv līdz 25. martam.

Diskusija

Anita Lontone – **Ieva** aicina izteikties Mārupes novada pašvaldības pārstāvjus – **Daci Žiguri** (Attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja vietniece) un **Uldi Bārduli** (Inženiertehniskās nodaļas ceļu būvinženieris).

Dace Žigure vērš uzmanību, ka vēlētos detalizētāk redzēt paredzētās darbības gala rezultātu – dīķus un to infrastruktūru, kad tie jau būs pieejami kā rekreācijas objekti, lai nerastos kādas vides problēmas – lai būtu, kur mašīnas atstāt, ierīkotas labierīcības. Norāda uz SIA "Rīgas meži" vēstuli, kurā rosināts zemes īpašumu "Lagūnas" norobežot ar žogu, lai nepiemēslotu blakus esošos mežus, bet pašvaldība šādu risinājumu neatbalsta. Aicina paskaidrot, kā iedzīvotāji un viesi varēs šo vietu praktiski izmantot, kā tiks nodrošināta un organizēta teritorijas sakārtošana. Var būt uzņēmēji no malas, kas organizēs rekreācijas pasākumus. Atgādina par priekšlikumu no sākotnējās sabiedriskās apspriešanas, kur tika piedāvāts veidot kalnu, reljefu, nevis visu smilti izvest un vēlas pārliecināties vai šie priekšlikumi ir izvērtēti ziņojumā. Aicina sniegt papildus informāciju par esošo "Lagūnas" 1. un 2. laukumu, kādas darbības tur šobrīd notiek un kā šie laukumi sasauksies ar plānotajiem dīķiem, kāds būs kopskats, lai nerastos domstarpības, ka dīķu izveide ir uzsākta jau pirms IVN procedūras pabeigšanas. Tiek norādīts uz ziņojumā attēlotajiem transportēšanas ceļiem, kur Rail Baltica izbūves laikā paredzētais alternatīvais ceļš (paralēli A5) ir aprauts, bet tas ietu caur apdzīvotām vietām. Aicina šo maršrutu detalizētāk aprakstīt, caur kuriem tas iet, kāds segums. Ņemot vērā, ka ir mainījušās novada robežas, aicina grafiskajos attēlos tās nomainīt.

Anita Lontone – **Ieva** piebilst, ka ziņojumā minēts, ka ainava nemainīsies, bet nav redzams gala rezultāts kā šie dīķi izskatīsies, līdz ar to nevar apgalvot, ka ainava nemainīsies, jo nav zināms, kā šie dīķi izskatīsies, ekspluatēsies, kā iedzīvotāji pie tiem tiks.

Uldis Bārdulis norāda, ka, kamēr nav veikta Rail Baltica būvniecība un autoceļa A5 pārbūve, viss ir kārtībā. Nav iebildumu pret izbraukšanu no pašvaldības autoceļa C-26 uz A5 gan pa kreisi, gan pa

labi, ja to atļauj VAS "Latvijas valsts ceļi". Aicina detalizētāk aprakstīt maršrutu pa kuru notiks materiāla transports Rail Baltica izbūves laikā, lai gan nav zināms, kad tas būs. Norāda, ka Rail Baltica un VAS "Latvijas valsts ceļi" esot jau izstrādātas vadlīnijas, kur tas varētu būt, līdz ar to aicina pakonsultēties ar viņiem. Pēc šī brīža Rail Baltica trases varianta/skices, kas iesniegts Mārupes novada pašvaldībā, no zemes īpašuma "Lagūnas" pa paralēlo ceļu varēs tikt uz A5 caur rotācijas apļiem, kur šobrīd atrodas ceļš C-11 (šeit tikai pa kreisi). Lai tiktu pa labi uz Jūrmalas pusi, būs jābrauc pa jaunbūvējamo ceļu, kas iet caur Vētras ciemu un tālāk uz autoceļa P132. Līdz ar to šos maršrutus būtu nepieciešams detalizētāk aprakstīt.

Ivars Pavasars atbild uz pašvaldības pārstāvju uzdotajiem jautājumiem. Kas attiecas uz ceļiem un piebraukšanas iespējām, min, ka ziņojuma sagatavošanas laikā bija vēstuļu apmaiņa un neklātienes tikšanās ar Rail Baltica un Eiropas dzelzceļa līnijas pārstāvjiem. Arī Rail Baltica projekta ietvaros ir jāparedz piekļuves iespējas zemes īpašumiem un tikšanās laikā tika apstiprināts, kas tas tiks nodrošināts. Ziņojuma izstrādes laikā precīzāk nebija iespējams norādīt šo paralēlo ceļu. Ja būs pieejami precīzāki ceļu risinājumi un VAS "Latvijas valsts ceļi" vai Rail Baltica šos datus iedos, tie tiks iezīmēti. Ar VAS "Latvijas valsts ceļi" vai Rail Baltica nav bijusi diskusija, ka paralēlais ceļš varētu iet caur Vētras ciemu, ņemot vērā, ka pats īpašums piekļaujas autoceļam A5.

Uldis Bārdulis piebilst, ka šobrīd noteikti ir pieejami precīzāki dati, bet viņi ir ļoti mainīgi. Vajadzētu šos datus pajautāt Rail Baltica, kā grafiskos materiālus, kurus pievienot ziņojumam.

Dace Žigure piebilst, ka paralēlais ceļš Vētras ciema administratīvajās robežās nav paredzēts, bet tur, kur ceļš ies, ir dzīvojamā apbūve. Līdz ar to vēlams attēlot risinājumu kopumā, kā nokļūt līdz A5.

Ivars Pavasars piebilst **Daces Žigures** teiktajam, ka projektētāju, kas projektēs ceļus, uzdevums ir ņemt vērā, ja ir nepieciešami trokšņa aizsardzības pasākumi projektējamajam ceļam, un tas ir jādara šī ceļa projektētājam, un mēs to ietekmēt nevaram.

Tālāk **Ivars Pavasars** komentē par minēto ainavas nemainīgu, apgalvojot, ka tā noteikti mainīsies – lauksaimniecības zemju vietā būs gandrīz 50 ha ūdens spoguļvirsmas.

Anita Lontone – Ieviņa vērš uzmanību, ka nepieciešams gala rezultāta vizuālais tēls. No pašvaldības puses tiek pieprasītas ainaviskās detaļas – kalniņi, piebraucamie ceļi, mašīnas novietnes un citi risinājumi – kopumā kā tiks veidota rekreācijas teritorija. Tas ir būtiski priekš Rail Baltica, jo braucot gar "Lagūnām", tā veidos pirmo Mārupes novada vizītkarti.

Ivars Pavasars oponē, ka ietekmes uz vidi novērtējuma stadijā ir vērtētas galvenās ietekmes, vadoties pēc IVN programmas. Aicina par uzņēmējdarbību sniegt komentāru kādam no SIA "Sabiedrība Mārupe" pārstāvjiem.

Dace Žigure precizē jautājumu, ka pašvaldību satrauc tas, ka atļautā izmantošana ir dīkšaimniecība un rekreācija, bet nav skaidrs, kā iedzīvotāji varēs izmantot šos dīkus, nav precizēts labiekārtojums.

Modris Spuģis komentē, ka tiks izstrādāti tehniskie projekti, tiks izdoti tehniskie noteikumi. Plānotais iedzīvotāju skaits, automašīnu skaits – tas viss vēl nav skaidrs. Tiek atbalstīts **Ivara Pavasara** viedoklis, ka šis ir ietekmes uz vidi novērtējums un ir izvērtēts, ka sliktāk noteikti nebūs.

Māris Bušs atbalsta **Modra Spuģa** viedokli. Primārā darbība būs makšķerēšana, var piesaistīt ūdenssporta aktivitātes. Kalni tur noteikti netiks būvēti.

Anita Lontone – Ieviņa interesējas, kāds būs dīķu izbūves grafiks. Iesaka veidot pa posmiem un izbūvējot vienu dīķi uzreiz tiek veikta tā rekreācija, līdz ar to ir nepieciešama skaidra vīzija.

Māris Bušs atbalsta šo viedokli, turpinot diskusiju par katra dīķa plānoto izmantošanu.

Anita Lontone – Ieviņa interesējas par esošo "Lagūnas" 1. un 2. laukuma iekļaušanos plānoto dīķu ainavā un to funkcijām.

Māris Bušs min, ka rezultātā būšot 5 vai 7 dīķi.

Dace Žigure norāda, ka tas ir tas, kas ir jāprecizē, jo ziņojumā minēti 3 dīķi, bet šeit parādās 5 vai 7. Un konfigurācijai ir jāizriet no tā, kas tur ir paredzēts, atbilstoši atļautajai izmantošanai. Interesējas par sarunām ar Rail Baltica, Eiropas dzelzceļa līnijām un Satiksmes ministriju par plānoto depo zemes īpašumā "Lagūnas".

Ivars Pavasars komentē, ka par depo nav vēl skaidrības un nevaram attēlot to, ko nezinām.

Oskars Geide (Eiropas dzelzceļa līnijas pārstāvis) atbalsta **Ivara Pavasara** teikto, ka depo risinājumi pašlaik nav zināmi, tie ir plānošanas stadijā. Izkārtojums būtu A5, tad depo un tad dīķi, bet tas var būt arī perpendikulāri, nevis paralēli. Ir veiktas modelēšanas un šobrīd paredzētajai darbībai depo skārums nav tik ļoti ietekmīgs, tas vairāk skar esošos 2 "Lagūnas" dīķus.

Anita Lontone – Ieviņa interesējas vai esam informējuši un saskaņojuši šo ziņojumu ar Olaines novadu.

Elīna Bārdiņa atbild, ka sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros tika informēta Olaines novada pašvaldība kā pierobežnieks, bet MK noteikumi (Nr.18) nenosaka, ka IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas ietvaros ir jāinformē pierobežnieki.

Ivars Pavasars komentē **Daces Žigures** iepriekš uzdoto jautājumu par ietekmju novērtējumu ar citām atradnēm, ka tas ziņojumā esot ļoti rūpīgi darīts un vēlas precizēt šo jautājumu.

Dace Žigure paskaidro, ka esošajā situācijā nav apraksta par esošajiem dīķiem ("Lagūnas" 1. un 2. laukums) un darbībām, kas tur notiek, kāds ir to rezultāts. Nepieciešams norādīt būvatļauju, apjomu. Tiek jautāts par Civilās aviācijas aģentūras vēstuli, kura norādījusi, ka var būt problēmas ar putniem un kāds ir to risinājums.

Ivars Pavasars atbild, ka ornitologs ir veicis papildus pētījumu lidojuma drošības kontekstā. Putnu pulcēšanos veicina barības pieejamība. Vienlaikus abos ornitologu pētījumos ir norādīts, kā ir jāprojektē un jāapsaimnieko dīķi, lai neveicinātu putnu pulcēšanos. Paredzētā darbība nerada apdraudējumu, ko apstiprina arī Civilās aviācijas aģentūras divās vēstulēs.

Elīna Bārdiņa precizē **Daces Žigures** teikto, ka iebildumi bija nevis no Civilās aviācijas aģentūras, bet no lidostas "Rīga", kuras viedoklim ir tikai ieteikuma raksturs. Arī likums "Par aviāciju" nosaka, ka Civilās aviācijas aģentūras kompetencē ir atļaut vai aizliegt šo darbību.

Anita Lontone – Ieviņa interesējas vai ietekme uz putniem ir vērtēta rakšanas procesa laikā.

Ivars Pavasars atbild, ka šie vērtējumi aptver arī to, kas būs.

Anita Lontone – Ieviņa un **Dace Žigure** oponē, ka nav zināms, kas tur tieši būs vai zivis, vai aktīva sporta darbība, kas putnus nepulcēs, vai vienkārši pamestas ūdenstilpes, kas aizaug, līdz ar to ir svarīgs šis gala rezultāts.

Ivars Pavasars komentē, ka atbilstoši ornitologu atzinumiem, dīķu aizaugšana ar niedrēm nav pieļaujama, un tie tiks apsaimniekoti. Vērs uzmanību uz to, ka tas vairāk ir pārvaldības jautājums – pārvaldīt objektu pēc tā ierīkošanas, kas IVN stadijā netiek vērtēts.

Anita Lontone – Ieviņa interesējas, cik ilgi plānots rakt dīķus, kā arī par esošo dīķu izpildes termiņu.

Ivars Pavasars atbild, ka orientējošais laiks visiem 3 dīķiem ir 15 gadi, bet esošie dīķi būs pabeigti, kad tiks uzsākta šo 3 dīķu izbūve.

Anita Lontone – Ieviņa piebilst, ka, ja šie esošie dīķi tiks pabeigti, tad likums nosaka gada laikā uzsākt rekreāciju, līdz ar to pašvaldībai būtu nepieciešams redzēt kāda ainava veidosies visiem šiem dīķiem kopā. Ja tiek vērtēta ietekme uz vidi, ir jāņem vērā arī apkārtējā vides esošā situācija.

Ivars Pavasars apgalvo, ka tas ir ņemts vērā gan gaisa, gan trokšņa piesārņojuma vērtējumā, gan gruntsūdeņi ir vērtēti. Tiek aicināts **Artūrs Veinbergs** komentēt šo jautājumu.

Artūrs Veinbergs komentē, ka attiecībā uz hidroloģiskajiem procesiem, ir ņemti vērā esošie dīķi, ka tās būs reālas ūdenstilpes.

Anita Lontone – Ieviņa apgalvo, ka tā nebija atbilde uz viņas jautājumu, jo netika aprakstīts process, kā šajā īpašumā veidojas esošie dīķi, kā tie savienojas vienotā kompozīcijā ar plānotajiem dīķiem, kāds būs kopējais skats, un kā šie dīķi tiks izmantoti rekreācijā.

Attīstās diskusija starp pašvaldības pārstāvjiem un SIA "Vides eksperti", kāda informācija, papildinājumi konkrēti iekļaujami ziņojumā.

Dace Žigure piedāvā noprecizēt rakstiski jautājumus no pašvaldības puses un iesniegt.

Modris Spuģis piebilst, ka esošos dīķus Valsts Vides dienests ir izskatījis, tika izdota būvatļauja un būvatļaujā noteiktās darbības būs jāveic. Ja tiek prasīta ainaviskā vizualizācija, tad ir jābūt ainavu arhitektam un jāveic cits un lielāks pasūtījums.

Sigmars Cinovskis (sporta makšķernieks) komentē, ka dīķsaimniecības izveide makšķerēšanas vajadzībām ir ļoti laba ideja. Pašreiz Latvijā ļoti straujas attīstās makšķerēšanas sports, bet ir tādas makšķerēšanas sporta disciplīnas, kas ir populāras Eiropā, bet netiek attīstītas Latvijā, kas ir makšķerēšana nelielos dīķos, ezeros, kas ir tieši piemēroti sporta makšķerēšanas vajadzībām. Šīm vietām jābūt speciāli ierīkotām ar piebraukšanas iespējām, autostāvvietām, labierīcībām. Atbalsta ideju par ainavas vizualizāciju. Tādā vietā varētu rīkot ne tikai Latvijas, bet arī starptautiska mēroga sacensības, un Latvijā tas nav tik populāri, jo nav atbilstošas ūdenstilpes. Ja ūdenstilpe tiek radīta no 0 punkta, tā jau sākotnēji var tikt radīta dažādu sacensību uzņemšanai, kas varētu būt arī valstiska mēroga ieguvums. Pozitīvais aspekts ir arī paredzētās darbības atrašanās vieta, viegla pieejamība.

Oskars Geide no **Sigmara Cinovska**, kā jomas speciālista, vēlas noskaidrot kā dzelzceļa un depo tuvums var ietekmēt sporta makšķerēšanas norisi.

Sigmars Cinovskis atbild, ka jebkura dzīvā radība pierod pie apkārtējās vides, trokšņiem. Sākumā zivīm būs nepieciešams aklimatizācijas laiks un, kad tas notiks, zivis atgriezīsies viņu ierastajā dzīves ritmā. Trokšņi vairāk būtu ņemami vērā dabīgās ūdenstilpēs, kur zivis ir pieradušas pie klusuma.

Anita Lontone – *leviņa* aicina **Elīna Bārdiņai** noziņot līdz kuram datumam ir sabiedriskā apspriešana un **Ivaram Pavasaram** dod noslēdzošos vārdus.

Elīna Bārdiņa komentē, ka neklātienes sanāksme noris līdz 7. martam, bet priekšlikumus Vides pārraudzības valsts birojam iespējams nosūtīt līdz 25. martam.

Ivars Pavasars noslēdz sanāksmi atgādinot par IVN procedūras kārtību, esošajām un plānotajām darbībām, kas veicamas IVN procedūras ietvaros.

Anita Lontone – *leviņa* pasakās visiem, kas piedalījās sanāksmē un pauda savu viedokli.

Sanāksme slēgta: 2. martā plkst. 19:03.

Videoprezentācijai laika posmā no 1. līdz 7. martam bija 33 skatījumi.

Sabiedrības jautājumi

Laika posmā no 1. līdz 7. martam elektroniski netika saņemts neviens jautājums par paredzēto darbību un ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Protokolu sagatavoja: Elīna Bārdiņa

Protokols sagatavots izmantojot tiešsaistes sanāksmes laikā veikto videoierakstu.